

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-01327/2015-ERU

V Praze dne 12. února 2015

Č. j. 01327-3/2015-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-01327/2015-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Miroslav Raška – vodovody a kanalizace s. r. o.**, se sídlem V Korunce 386/34, Ostrava - Heřmanice, PSČ: 713 00, IČ: 268 43 099, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Miroslav Raška – vodovody a kanalizace s. r. o., se sídlem V Korunce 386/34, Ostrava - Heřmanice, PSČ: 713 00, IČ: 268 43 099, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, prováděl dne 3. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Albrechtičky u domu č. p. 86 zemní práce související se stavbou „Kanalizace a ČOV Albrechtičky – změna stavby před dokončením“ pomocí strojního mechanismu, přičemž došlo k poškození středotlakového plynovodu IPE DN 63, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti Miroslav Raška – vodovody a kanalizace s. r. o., se sídlem V Korunce 386/34, Ostrava - Heřmanice, PSČ: 713 00, IČ: 268 43 099, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 8 000 Kč** (slovy: osm tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 04515.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti Miroslav Raška – vodovody a kanalizace s. r. o., se sídlem V Korunce 386/34, Ostrava - Heřmanice, PSČ: 713 00, IČ: 268 43 099, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ: 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 04515.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 3. září 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) podle ust. § odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v důsledku poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63 v obci Albrechtičky u domu č. p. 86. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 27. října 2014 Protokol o kontrole č. K032214, č. j. 08002-17/2014-ERU. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. 08002/2014-ERU dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost Miroslav Raška – vodovody a kanalizace s. r. o., se sídlem V Korunce 386/34, Ostrava – Heřmanice, PSČ: 713 00, IČ: 268 43 099 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Při kontrole bylo zjištěno, že stavebně technická činnost oprávněného zhotovitele stavby díla byla realizována v souladu s podmínkami pravomocného stavebního povolení vydaného Městským úřadem Studénka, odbor stavebního řádu a územního plánování, dne 11. září 2013 pod č. j. [REDAKCE] k provedení stavby díla: „Kanalizace a ČOV Albrechtičky - změna stavby před dokončením“.

Zhotovitelem výše uvedené stavby byl účastník řízení na základě Objednávky ze dne 1. dubna 2014 vyhotovené objednatelem, společností SEWER s . r. o., se sídlem Holvekova 36, PSČ: 718 00, Ostrava - Kunčičky.

Dne 2. června 2014 došlo k předání a převzetí staveniště mezi objednatelem, společností SEWER s.r.o., a zhotovitelem, tj. účastníkem řízení.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo vydáno správcem plynárenského zařízení dne 14. května 2013 pod značkou [REDAKCE] společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů. Ve vyjádření správce plynárenského zřízení se uvádí, že v zájmovém území výstavby dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení místních sítí.

Vytyčení plynárenského zařízení bylo dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení provedeno a v terénu vyznačeno barvou dne 12. března 2014. V protokolu jsou uvedeny podmínky pro provádění prací v blízkosti plynovodu, tedy že veškeré zemní práce je nutné provádět ručně a tak, aby nedošlo k porušení izolace nebo stěny IPE potrubí a že přesné hloubkové uložení je nutno ověřit ručně kopanou sondou.

Účastník řízení seznámil zaměstnance s polohou sítí technické infrastruktury, rozsahem jejich ochranných pásem a podmínkami pro provádění stavební činnosti v ochranných pásmech sítí technické infrastruktury dne 3. dubna 2014, což zaměstnanec potvrdil svým podpisem na Záznamu o seznámení pracovníků.

Dne 3. července 2014 došlo v obci Albrechtický u domu č. p. 86 v souvislosti s prováděním zemních prací na stavbě díla „Kanalizace a ČOV Albrechtický- změna stavby před dokončením“ k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63. Samotnému poškození plynárenského zařízení předcházela realizace ručního výkopu, při kterém se z komunikace uvolnil rozměrný a těžký kus spečené strusky, který se nepodařilo vyzvednout z výkopu ručně a ani rozbít na menší kousky. Účastník řízení použil strojní mechanismus (pásový bagr 3,3 t), kterým se pokusil předmět vyzvednout. Při uzavírání lžice bagru došlo k natlačení spečené strusky na plynárenské zařízení a tím k jeho poškození. O poškození byl proveden zápis do Denního záznamu stavby, na listu č. [REDACTED].

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku vzniklého poškození došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDACTED] a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení [REDACTED] ze dne 4. července 2014 k úniku zemního plynu do ovzduší v množství 90 m³ po dobu trvání 6 minut. V důsledku následné opravy plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky třem konečným odběratelům po dobu 4 hodin. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení a únikem plynu uhradil účastník řízení bezzbytku.

Výše uvedené skutečnosti vycházejí z podkladů obsažených v kontrolním spisu Úřadu sp. zn. 08002/2014 a jsou uvedeny také v Protokolu o kontrole č. K032214, který byl doručený účastníku řízení dne 29. října 2014. Účastník řízení nevznesl proti zjištěním uvedeným v Protokole o kontrole č. K032214 žádné námítky.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom,

že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 3. června 2014 zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Albrechtičky u domu č. p. 86.

Z Protokolu o kontrole č. K032214 ze dne 27. října 2014 vyplývá, že Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, ve kterém správce plynárenského zařízení sděluje, že v zájmovém území stavby dojde k dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení, bylo správcem plynárenského zařízení vydáno dne 14. května 2013. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z protokolárně předaného obvodu specifikovaného staveniště. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval a při uvolnění rozměrného a těžkého kusu spečené strusky, který se nepodařilo vyzvednout z výkopu ručně a ani rozbít na menší kousky, účastník řízení použil strojní zařízení (pásový bagr 3,3 t), kterým se pokusil předmět vyzvednout, přičemž došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, kterým se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Správní orgán podotýká, že veškeré činnosti, a to jak v ochranném pásmu energetického zařízení, tak i mimo ně, musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat nějakou činnost, jako např. zemní práce, zřízení stavby či umístění konstrukce apod., by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, aby při ní nedošlo k poškození některé z inženýrských sítí. Správní orgán poukazuje a skutečnost, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně zařízení plynárenské soustavy a zájem na bezporuchové dodávce zemního plynu pro jeho konečné zákazníky. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věta druhá energetického zákona prováděl dne 3. července 2014 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Albrechtičky u domu č. p. 86 zemní práce v souvislosti s realizací díla „Kanalizace a ČOV Albrechtičky - změna stavby před dokončením“, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu IPE DN 63.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se Úřad nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedených deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Jednáním účastníka řízení ze dne 3 července 2014 došlo k poškození plynárenského zařízení s únikem plynu do ovzduší v množství 90 m³ a k přerušení dodávky zemního plynu třem konečným odběratelům. V jednání účastníka řízení lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem bylo pouze místní narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Ve správním řízení bylo prokázáno, že se pachatel dopustil správního deliktu, za který Úřad ukládá pokutu. Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Ve správním řízení bylo zjištěno, účastník řízení požádal správce o vytyčení plynárenského zařízení. Při zemních pracích použil účastník řízení k vyzvednutí spečené strusky z výkopu strojní zařízení, jehož lžice poškodila plynárenské zařízení. Použití strojního zařízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení správní orgán považuje za okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod IPE DN 63, přičemž došlo k úniku 90 m³ zemního plynu a k přerušení dodávky zemního plynu třem konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o relativně nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním poškodil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení pokuty přihlédl jako polehčující okolnosti.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl i ke skutečnosti, že účastník řízení před zahájením prací seznámil zaměstnance s polohou sítí technické infrastruktury.

V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší po dobu 6 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil právní předpis ve věcné působnosti Úřadu poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 8 000 Kč, tj. v symbolické výši, nelze v případě správního trestání právnické osoby či fyzické osoby podnikající uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 8 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní

orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto Úřad poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly